

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
WERKGELEGENHEID, ARBEID EN
SOCIAAL OVERLEG

Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk.

Advies nr. 266 van 26 maart 2024 over het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 oktober 2009 tot bepaling van de bedragen en de betalingswijze van de retributies geheven met toepassing van de reglementering betreffende de bescherming tegen ioniserende straling (D278).

I. CONTEXT VAN HET VOOR ADVIES VOORGELEGD ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT

Het voor advies voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit

Bij brief van 4 januari 2024 heeft de Minister van Binnenlandse Zaken, mevrouw Annelies Verlinden, het ontwerp van koninklijk besluit (OKB) tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 oktober 2009 tot bepaling van de bedragen en de betalingswijze van de retributies geheven met toepassing van de reglementering betreffende de bescherming tegen ioniserende straling, aan de Minister van Werk, de heer Pierre-Yves Dermagne, gestuurd en hem uitgenodigd om het advies van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk (Hoge Raad) over dit OKB te vragen en dit advies haar uiterlijk in de maand maart te (laten) bezorgen.

Bij mail van 11 januari 2024 heeft de beleidscel van de Minister van Werk, deze brief en dit OKB aan de Voorzitter van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk (Hoge Raad) overgemaakt met de vraag een advies over dit ontwerp van koninklijk besluit binnen de twee maanden te geven.

Dit OKB wijzigt twee koninklijke besluiten:

- het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen (ARBIS)
- het koninklijk besluit van 27 oktober 2009 tot bepaling van de bedragen en de betalingswijze van de retributies geheven met toepassing van de reglementering betreffende de bescherming tegen ioniserende straling.

Het OKB heeft verschillende redenen en doelstellingen:

- naleven van het periodieke herzieningsproces (3 jaar) van het ARBIS;
- administratief vereenvoudigen van de tekst en het in aanpassen van bepaalde termen aan de huidige context;
- aanpassen van de regelgeving in functie van de feedback vanuit het werkveld;
- wegwerken van enkele discrepanties;
- aanpassen van bepaalde bepalingen voor een zo getrouw mogelijke omzetting van Richtlijn 2013/59/Euratom van de Raad van 5 december 2013 tot vaststelling van de basisnormen voor de bescherming tegen de gevaren verbonden aan de blootstelling aan ioniserende straling, en houdende intrekking van de Richtlijnen 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom en 2003/122/Euratom;
- bieden van een oplossing voor een aanbeveling die in juni 2023 werd geformuleerd ter gelegenheid van de Integrated Regulatory Review Service (IRRS) die door het Internationaal Atoomenergieagentschap (IAEA) werd georganiseerd en tot doel had het Belgisch reglementair en wetgevend kader inzake veiligheid en stralingsbescherming te evalueren.

Behandeling van het ontwerp van koninklijk besluit binnen de Hoge Raad en zijn organen

Het ontwerp van koninklijk besluit werd op 16 januari 2024 aan de leden van het uitvoerend bureau voorgelegd en toegelicht (PBW/PPT – D278 – BE1806).

De adviesaanvraag bestaat uit de volgende documenten:

- de brief van 4 januari 2024 van de Minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing, bevestigd op 11 januari 2024 door de beleidscel van de Minister van Werk, waarbij de Hoge Raad uitgenodigd wordt zijn advies binnen de twee maanden te formuleren;
- het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 oktober 2009 tot bepaling van de bedragen en de betalingswijze van de retributies geheven met toepassing van de reglementering betreffende de bescherming tegen ioniserende straling;
- het verslag aan de Koning over het ontwerp van koninklijk besluit;

Tijdens de vergadering van het uitvoerend bureau van 6 februari 2024 werd beslist om een commissie ad hoc te organiseren. Deze commissie ad hoc heeft plaatsgevonden op 20 februari 2024.

Tijdens de CAH heeft het FANC het OKB gepresenteerd aan de hand van een PowerPointpresentatie, vragen beantwoord en gereageerd op opmerkingen van uitgenodigde leden en deskundigen.

Het FANC heeft ook een geconsolideerde versie van het ARBIS (werkdocument van de administratie) meege-deeld.

De sociale partners en de deskundigen werden uitgenodigd hun aanvullende opmerkingen schriftelijk voor te leggen aan het FANC via het secretariaat van de Hoge Raad.

De antwoorden van het FANC op verschillende aanvullende opmerkingen van leden van de Hoge Raad werden door het secretariaat van de Hoge Raad aan de leden van de Hoge Raad overgemaakt, via e-mail van 1 maart 2024.

De sociale partners van het uitvoerend bureau hebben op 12 maart 2024 beslist om het ontwerp van koninklijk besluit voor advies voor te leggen aan de plenaire vergadering van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk van 26 maart 2024 (PBW/PPT – D278 – 882).

De Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk heeft zijn advies geformuleerd op 26 maart 2024.

II. ADVIES UITGEBRACHT DOOR DE HOGE RAAD OP 26 maart 2024

De Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk brengt **een gunstig advies** uit over het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 oktober 2009 tot bepaling van de bedragen en de betalingswijze van de retributies geheven met toepassing van de reglementering betreffende de bescherming tegen ioniserende straling, **onder voorbehoud van de volgende opmerkingen/vragen.**

- **Betreffende de opheffing van de verplichting om de oplevering van nieuwe installaties van klasse III te melden aan het FANC en betreffende de verlaging van de frequentie van de fysieke controles tot 3 jaar voor installaties zonder hoog risico.**

De Hoge Raad neemt kennis van de verantwoording in het verslag aan de Koning en van de bijkomende toelichtingen van het FANC op de vergadering van de commissie ad hoc van de Hoge Raad over dit ontwerp van koninklijk besluit van 20 oktober 2024.

De Hoge Raad stelt voor dat het FANC de toepassing van deze nieuwe bepalingen evalueert om er zeker van te zijn dat deze wijzigingen geen negatieve invloed hebben op de naleving van het welzijn op het werk.

- **Betreffende de ontmanteling van de installaties** bedoeld in artikel 19 van het OKB dat onder meer voorziet dat het eerste lid van artikel 17.2 van het ARBIS wordt vervangen als volgt:

“De ontmanteling van de installaties die behoren tot:

- *de inrichtingen van klasse I;*
 - *de inrichtingen van klasse IIA bepaald in de artikelen 3.3.a) en 3.3.b), met uitzondering van de deeltjesversnellers waarvoor door de deskundige erkend in de fysische controle **kan aangetoond worden dat er geen activatie heeft plaats gevonden in de omliggende materialen;***
- is onderworpen aan een voorafgaande vergunning, die door de Koning of door het Agentschap volgens volgende procedure wordt verleend.”.*

De Hoge Raad vraagt dat wordt gepreciseerd op welke wijze dit moet worden aangetoond en wat hiervan de modaliteiten (deadlines, voorwaarden, ...) zijn.

- **Betreffende de opslag van radioactieve stoffen buiten gebouwen**, bedoeld in artikel 31 van het OKB dat onder meer bepaalt dat artikel 27ter.1 van het ARBIS wordt aangevuld met volgend lid:

“of,

4° onverminderd het koninklijk besluit van 22 oktober 2017 betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen van klasse 7, deze opslag:

a) gebeurt in een inrichting van klasse I zoals gedefinieerd in artikel 3.1.a);

*b) enkel stoffen omvat die het voorwerp uitmaken van een vrijgaveprocedure waarbij de hierin vereiste vrijgavemetingen zijn gebeurd en de resultaten van deze metingen voldoen aan **de vigerende criteria.**”.*

De Hoge Raad vraagt dat indien mogelijk « de vigerende criteria » worden verduidelijkt en verder uitgewerkt. Volgens de Hoge Raad moet de scope/reikwijdte of het toepassingsgebied van de procedure worden vermeld.

- **Betreffende het rechtvaardigingsdossier voor de opslag buiten gebouwen**, bedoeld in artikel 33 van het OKB, dat onder meer bepaalt dat punt 6° van artikel 27ter.4 van het ARBIS wordt vervangen als volgt:

“6°de planning om deze acties uit te voeren.

Dit rechtvaardigingsdossier kan ofwel opgesteld worden per colli, container of verpakking ofwel gegroepeerd worden voor meerdere colli, containers of verpakkingen.”.

De Hoge Raad stelt vast dat door deze wijziging de woorden “**en de controle van hun doeltreffendheid**” na de woorden “de planning om deze acties uit te voeren” werden geschrapt.

De Hoge Raad begrijpt niet waarom deze woorden werden geschrapt en vraagt dat het FANC nagaat wat het risico is wanneer de doeltreffendheid niet meer wordt gecontroleerd.

- **Betreffende de behandeling van de lijken van door radioactieve stoffen besmette personen**, bedoeld in artikel 45 van het OKB, dat voorziet in de vervanging van artikel 69 van het ARBIS door een nieuwe bepaling, waaronder:

“69.5

De voorzorgsmaatregelen die tijdens en aan het einde van de productie van de assen bij crematie moeten worden genomen, worden vastgesteld door het Agentschap. De assen worden bewaard gedurende een periode die overeenkomt met 10 keer de halfwaardetijd van de radionuclide dat in de assen aanwezig is, zo ver mogelijk verwijderd van plaatsen waar vaak mensen aanwezig zijn. De assen mogen niet worden vrijgegeven voordat deze periode is verstreken.”.

De Hoge Raad vraagt dat het FANC verduidelijkt hoe “10 keer de halfwaardetijd” moet worden toegepast, rekening houdend met de radionucliden in kwestie en hun beginwaarden (aantal Bq).

III. BESLISSING

Overmaken van het advies aan de Minister van Werk.